A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2011. szeptember 15.*

A C-264/09. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2009. július 14-én

az **Európai Bizottság** (képviselik: O. Beynet, F. Hoffmeister és J. Javorský, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Szlovák Köztársaság** (képviseli: B. Ricziová, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: szlovák.

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, J.-J. Kasel, A. Borg Barthet (előadó), E. Levits és M. Berger bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,
hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2011. március 15-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Keresetével az Európai Közösségek Bizottsága annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Szlovák Köztársaság – mivel nem biztosította átviteli rendszereihez a megkülönböztetéstől mentes hozzáférést – nem teljesítette a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 176.,

37. o.; magyar nyelvű különkiadás 12. fejezet, 2. kötet, 211. o). 20. cikkének (1) bekezdéséből és 9. cikkének e) pontjából eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A Svájci Államszövetség és a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság között a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozóan létrejött megállapodás

2 A Svájci Államszövetség és a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság között a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozóan 1990. október 5-én létrejött megállapodás (a továbbiakban: beruházásvédelmi megállapodás) 1. cikkének (1) bekezdése szerint a „beruházó" fogalma az alábbiakat jelöli:

„[…]

b) jogi személyek, beleértve a társaságokat, a bejegyzett társaságokat, a személyegyesítő társaságokat vagy az e Szerződő Fél jogszabályainak megfelelően bármely más módon létrehozott vagy szervezett egyéb szervezeteket, amelyek székhelye – tényleges gazdasági tevékenységükkel egyidejűleg – ugyanazon Szerződő Fél területén található;

[…]"

3 Ezen egyezmény 1. cikkének (2) bekezdése értelmében a „beruházás” fogalma mindenfajta vagyont magában foglal, és különösen:

„[…];

c) bármilyen, gazdasági értékkel rendelkező teljesítés iránti követeléseket és jogokat;

[…]”

4 Az említett egyezmény „Védelem és elbánás” című 4. cikke kimondja:

„[…]

(2) Minden Szerződő Fél tisztességes és méltányos elbánást biztosít a területén a másik Szerződő Fél beruházói által létrehozott beruházások számára. […]

[…]”

5 Ugyanazon egyezmény „Megfosztás, kártalanítás” című 6. cikke értelmében:

„(1) Egyik Szerződő Fél sem tehet, akár közvetlenül, akár közvetve, kisajátítási, államosítási vagy ezekkel azonos jellegű vagy hatású intézkedéseket a másik Szerződő Felek beruházóinak beruházásaival szemben, kivéve ha az intézkedések a

közérdeket szolgálják, nem hátrányosan megkülönböztetőek, megfelelő jogi eljárás szerint történnek, és feltéve hogy megfelelő és hatékony kártalanítással járnak […]

[…]"

Az 1994. december 17-én Lisszabonban megkötött Energia Charta Egyezmény

6 Az 1994. december 17-én Lisszabonban megkötött Energia Charta Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) – amelyet az Európai Közösségek nevében az Energia Charta és az energiahatékonyságról és a kapcsolódó környezeti vonatkozásokról szóló Energia Charta Jegyzőkönyv Európai Közösségek általi elfogadásáról szóló, 1997. szeptember 23-i 98/181/EK, ESZAK, Euratom tanácsi és bizottsági határozat (HL 1998. L 69., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 12. fejezet. 1. kötet, 199. o.) hagyott jóvá – 10. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Minden Szerződő Fél, ezen Egyezmény rendelkezéseivel összhangban, stabil, méltányos, kedvező és átlátható feltételeket segít elő és alakít ki más Szerződő Felek befektetői számára, hogy azok befektessenek területén. E feltételek magukban foglalják azon elkötelezettséget, hogy más Szerződő Felek befektetői befektetéseit mindig tisztességes és méltányos bánásmódban részesítik. Az ilyen befektetések egyúttal élvezik a lehető legállandóbb védelmet és biztonságot, és egy Szerződő Fél sem károsítja semmilyen módon indokolatlan vagy diszkrimináló intézkedésekkel azok igazgatását, fenntartását, hasznosítását, használatát vagy az azokkal való rendelkezést. E befektetések semmilyen esetben sem részesülnek kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amilyet a nemzetközi jog, ideértve a szerződésből eredő kötelezettségeket, megkövetel. Minden Szerződő Fél betartja azokat a kötelezettségeket, amelyekben valamely befektetővel vagy más Szerződő Fél befektetőjének befektetése tekintetében megállapodott."

7 Ezen egyezmény „Kisajátítás” című 13. cikke értelmében:

„(1) A Szerződő Fél befektetőinek befektetései egy másik Szerződő Fél területén nem államosíthatók, nem sajátíthatóak ki, vagy nem vethetők az államosítással vagy a kisajátítással azonos hatású intézkedés vagy intézkedések alá (a továbbiakban: kisajátítás), kivéve ha a kisajátítás:

a) közérdeket szolgál;

b) nem megkülönböztető;

c) a megfelelő jogi eljárás szerint történik;

d) azonnali, megfelelő és hatékony kártalanítással párosul.

A kártalanítás összege a kisajátított befektetés tisztességes piaci értéke közvetlenül azelőtt, hogy a kisajátítás vagy a közelgő kisajátítás ismertté válása a befektetés értékét befolyásolná (a továbbiakban: az értékelés napja).

A tisztességes piaci értéket a befektető kérésére szabadon átváltható valutában fejezik ki, az értékelés napján az adott valutára érvényes piaci átváltási árfolyam alapján. A kártalanítás magában foglalja a kereskedelmi kamatot, amelyet piaci alapon a kisajátítás napjától a kifizetés napjáig állapítanak meg.

[…]”

Az Unió szabályozása

8 A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL 2003, L 236., 33. o.) 2. cikke értelmében „az eredeti szerződések rendelkezései és az intézmények […] által a csatlakozást megelőzően elfogadott jogi aktusok az új tagállamok számára kötelezőek, és az említett szerződésekben, illetve az ebben az okmányban megállapított feltételekkel alkalmazandók ezekben az államokban”.

9 A 2003/54 irányelv 9. cikkének e) pontja az alábbiak szerint rendelkezik:

„Minden átvitelirendszer-üzemeltető felelős a következőkért:

[…]

e) tartózkodik a rendszerhasználókkal vagy a rendszerhasználók csoportjaival szembeni, különösen a kapcsolt vállalkozások javára történő megkülönböztetéstől;

[…]”.

10 Az említett 2003/54 irányelv 20. cikkének (1) bekezdése előírja:

„(1) A tagállamok olyan rendszert hoznak létre, amelyben egy harmadik fél átviteli és elosztóhálózathoz való hozzáférését közzétett, minden feljogosított fogyasztóra vonatkozó tarifák alapján teszik lehetővé, objektív kritériumok alapján, a rendszerhasználók közötti megkülönböztetés nélkül. A tagállamok biztosítják, hogy ezeket a tarifákat, illetve a számításukhoz alkalmazott módszereket a 23. cikknek megfelelően hatálybalépésük előtt jóváhagyják; továbbá, hogy ezeket a tarifákat, illetve – amennyiben csak a módszerek kerültek jóváhagyásra – a módszereket hatálybalépésük előtt közzétegyék.”

A jogvita előzményei és a pert megelőző eljárás

11 1997. október 27-én az olteni (Svájc) székhelyű Aare-Tessin AG für Elektrizität vállalkozás (a továbbiakban: ATEL) és a szlovák átvitelirendszer üzemeltetőjeként eljáró, pozsonyi (Szlovákia) székhelyű Slovenské elektrárne a.s. vállalkozás – amelynek jogutódja a Slovenská elekrtrizačná prenosová sústava, a.s. (a továbbiakban: SEPS) – a Slovenské elektrárne a.s. szlovákiai magasfeszültségű hálózatán fennálló átviteli jog elismeréséről szóló szerződést (a továbbiakban: szóban forgó szerződés) kötött. E szerződés 3. cikke értelmében a SEPS az ATEL-nek 300 MW Lengyelország és

Magyarország közötti átvitelét biztosító jogot engedett át az 1998. október 1-je és 2014. szeptember 30. közötti időszakra. Az ATEL e joggal szabadon rendelkezhet.

12 Az ATEL-nek fenntartott átviteli jog az általa élvezett joggal érintett átviteli vezeték építéséhez biztosított – az építési költségek 50%-át meghaladó – pénzügyi hozzájárulásának ellenértékét testesíti meg.

13 Azt követően, hogy a Bizottság felszólító levelet küldött a Szlovák Köztársaságnak, 2006. december 15-én indokolással ellátott véleményt bocsátott ki az utóbbi számára, amelyben azt állította, hogy azáltal, hogy a „SEPS-összekapcsolás" erejéig kapacitást tartott fenn a szlovák hálózatot a lengyel és a magyar hálózattal összekötő vezetékeken, a Szlovák Köztársaság nem teljesítette a 2003/54 irányelvből eredő kötelezettségeit.

14 2007. február 9-i levelével a Szlovák Köztársaság arra történő hivatkozással válaszolt a fenti indokolással ellátott véleményre, hogy a szóban forgó szerződés nem elsőbbségi hozzáférésről szóló szerződés, hanem beruházási szerződés. A Szlovák Köztársaság arra is kitért, hogy az említett szerződés felbontása vagy módosítása érdekében folytatott tárgyalások ellenére az ATEL ragaszkodott ahhoz, hogy a szerződést teljesítsék, és a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodást tiszteletben tartsák.

15 Mivel a Bizottság úgy ítélte, hogy a Szlovák Köztársaság nem orvosolta a kifogásolt kötelezettségszegést, a jelen kereset benyújtása mellett döntött.

A keresetről

A felek érvei

16 A Bizottság először is arra hivatkozik, hogy a Szlovák Köztársaság nem teljesítette a 2003/54 irányelv 9. cikkének e) pontjából és 20. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit, amelyek előírják, hogy biztosítani kell a szállítórendszerhez való megkülönböztetéstől mentes hozzáférést.

17 A Bizottság szerint ugyanis a SEPS által az ATEL részére 2014. szeptember 30-ig elismert elsőbbségi átviteli jog az utóbbit a többi rendszerhasználóval szemben előnyös helyzetbe hozza.

18 A Bizottság másodszor arra hivatkozik, hogy a Szlovák Köztársaság állításával ellentétben az említett irányelv megsértése nem igazolható az EK 307. cikk első bekezdésével. E rendelkezés ugyanis csak akkor alkalmazható, ha a csatlakozó államok által a csatlakozás időpontját megelőzően megkötött megállapodásokból eredő kötelezettségek összeegyeztethetetlenek a közösségi joggal. Márpedig a Bizottság szerint nem áll fenn összeegyeztethetetlenség a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodás és e jog között. Ezenkívül e megállapodás semmilyen tekintetben nem kötelezi a Szlovák Köztársaságot arra, hogy a szóban forgó szerződést hatályában fenntartsa. Ellenkezőleg, minden lehetősége megvan arra, hogy e szerződést a 2003/54 irányelvből eredő kötelezettségeinek való megfelelés céljából megszüntesse.

19 Harmadszor a Bizottság arra hivatkozik, hogy mivel az említett megállapodás 4. cikkének (2) és (6) bekezdése nem írja elő, hogy a szóban forgó szerződést a 2014. szeptember 30-i lejáratáig teljesíteni kell, nem áll fenn semmilyen olyan kötelezettség

az EK 307. cikk első bekezdése értelmében, amely megakadályozná, hogy a Szlovák Köztársaság felbontsa e szerződést, és ily módon a szállítórendszerhez való hátrányos megkülönböztetéstől mentes hozzáférést hozzon létre a 2003/54 irányelvnek megfelelően.

20 Ellenkérelmében a Szlovák Köztársaság először is úgy véli, hogy a szóban forgó szerződés nem hátrányosan megkülönböztető a szlovák villamosenergia-piac többi szereplőjével szemben.

21 Másodszor a Szlovák Köztársaság szerint úgy kell tekinteni, hogy a szóban forgó szerződés nem elsőbbségi hozzáférést biztosító szerződésnek, hanem beruházási szerződésnek minősül. Rámutat, hogy az átviteli jog csak az ATEL által szerződés alapján végrehajtott beruházás ellentételezésének különös módja, és hogy az átviteli jog biztosításának visszavonása önmagában hátrányos megkülönböztetés bevezetését eredményezné e társasággal szemben a piac többi gazdasági szereplőjéhez képest. E visszavonás folytán ugyanis az ATEL-re ugyanazon feltételek vonatkoznának, mint a piac többi gazdasági szereplőjére, jóllehet az utóbbiak semmilyen beruházást nem hajtottak végre a szlovák szállítórendszer vonatkozásában. Mindez egyenértékű lenne az említett társaság jogaitól – megfelelő kártalanítás nélkül – történő megfosztásával, és ellentétes lenne nem csupán a szóban forgó szerződéssel, hanem az Egyezménnyel is, amely a közösségi jog szerves részét képezi.

22 Harmadszor az ATEL által végrehajtott beruházásnak az Egyezmény alapján történő védelmét illetően a Szlovák Köztársaság arra hivatkozik, hogy ezen egyezmény kizárja a 2003/54 irányelv olyan irányú értelmezését, miszerint az előírja az ATEL által élvezett átviteli jog biztosításának visszavonását, mivelhogy ezen egyezmény nem sértheti a beruházók számára az Egyezmény által garantált védelmet. Márpedig a 2003/54 irányelvnek a Bizottság által hivatkozott értelmezése azzal a következménnyel jár, hogy lehetővé teszi az ATEL számára, hogy választottbírósági eljárásban adott esetben arra hivatkozzon, hogy az átviteli jog biztosításának megfelelő kártalanítás nélkül történő visszavonása a kisajátításra vonatkozó rendelkezések (az Egyezmény 13. cikke),

a tisztességes és méltányos bánásmódhoz való jog (az Egyezmény 10. cikke), illetve a szóban forgó szerződés kikötésének (az Egyezmény 10. cikke (1) bekezdésének utolsó mondata) megsértését valósítja meg.

23 Negyedszer a Szlovák Köztársaság arra hivatkozik, hogy még ha az átviteli jog biztosításának visszavonása nem is teljesíti a közvetlen kisajátítás feltételeit, és még ha ezen intézkedés meghozatala közérdeket is szolgál, az ATEL bizonyíthatja olyan jogszabályi úton végrehajtott közvetett kisajátítás fennállását, amelyet csak a kisajátításra vonatkozó valamennyi – így az érintett beruházó részére kártalanítás fizetését előíró – feltétel tiszteletben tartásával lehet megvalósítani.

24 Ötödször e tagállam megalapozatlannak tartja a Bizottság azon állításait, amelyek szerint egyrészről a szóban forgó szerződés felbontása nem ellentétes a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodás 4. cikke (2) bekezdésének azon rendelkezéseivel, amelyek a beruházásokkal tekintetében tisztességes és méltányos bánásmódot írnak elő, mivel az ATEL számíthatott a Szlovák Köztársaságnak az Unióba való belépésére és az energiapiac liberalizációjára, másrészről a Szlovák Köztársaság nem vállalt kötelezettséget a Svájci Államszövetség irányában arra, hogy nem vezet be olyan szabályozási módosításokat, amelyek a szóban forgó szerződésnek a 2014. szeptember 30-i lejáratot megelőző felbontását eredményezik.

25 A Bizottság válaszában arra hivatkozik, hogy megalapozatlanok a Szlovák Köztársaság azon érvei, amelyek szerint egyrészről a jogsértés megszűnt, mivel a gyakorlat 2008. január 1-jétől módosult, ily módon azóta az ATEL nem rendelkezik elsőbbségi hozzáféréssel, másrészről pedig a szóban forgó szerződés módosítása esetén a nemzetközi jogra tekintettel kompenzációt kell nyújtani, amely terhes lenne számára.

26 A Bizottság e vonatkozásban azt állítja, hogy egyrészről az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az egyszerű gyakorlat nem alkalmas a jogsértés megszüntetésére, amennyiben közösségi joggal ellentétes kötelező erejű rendelkezések maradnak hatályban, és hogy a jelen ügyben a jogsértés mindaddig fennáll, amíg a szóban forgó szerződést nem módosítják vagy bontják fel. Másrészről a vállalkozásoknak lehetőségük van arra, hogy a nemzetközi vagy a nemzeti jog rendelkezései alapján kompenzációban részesüljenek az olyan szerződéses jogaik elvesztése miatt, amelyeken az általuk végrehajtott beruházásokból eredő elsőbbségi bánásmód alapszik.

27 A Bizottság a fentiekből azt a következtetést vonja le, hogy tekintettel arra, hogy a Szlovák Köztársaság nem képes annak bizonyítására, hogy a 2003/54 irányelv ellentétes az Egyezménnyel, az EK 307. cikkre alapított, az Európai Közösség nemzetközi kötelezettségvállalásaival kapcsolatos érvelése megalapozatlan.

28 A Szlovák Köztársaság által felhozott azon érvet illetően, hogy a szóban forgó szerződés felbontása ellentétes a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodás 4. cikkének (2) bekezdésével, mivel nem valósít meg tisztességes és méltányos bánásmódot, a Bizottság azon ellenérvet hozza fel, miszerint egyik beruházó sem számíthat joggal arra, hogy a szabályozási keret megváltoztathatatlan, és a tájékozott beruházók tudták vagy tudniuk kellett volna, hogy az uniós csatlakozás jelentős hatásokat gyakorol majd a Szlovák Köztársaság jogi helyzetére. E megállapodás 4. cikkének (2) bekezdése tehát semmilyen tekintetben nem kötelezi a Szlovák Köztársaságot arra, hogy a szállítórendszerhez való hozzáférés olyan hátrányosan megkülönböztető rendszerét tartsa fenn, mint amely a szóban forgó szerződésből következik.

A Bíróság álláspontja

29 A Szlovák Köztársaság védekezése mind az Egyezményen, mind pedig a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodáson alapszik.

30 Tekintettel arra, hogy az utóbbi megállapodás közvetlenül a beruházások védelmére vonatkozik, a Szlovák Köztársaság védekezését e megállapodás alapján kell megvizsgálni.

31 A beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodást 1990. október 5-én kötötték meg, azaz a Szlovák Köztársaság uniós csatlakozását megelőzően, amelyre csak 2004. május 1-jén került sor. E megállapodás, amely a Szlovák Köztársaságot a területén végrehajtott beruházások vonatkozásában kötelezi, olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek a svájci beruházók által Szlovákiában megvalósított beruházások védelmét biztosítják.

32 Következésképpen – ahogyan azt a főtanácsnok indítványának 77. pontjában kifejtette –, ha Szlovákiának e megállapodás értelmében teljesítenie kell a szóban forgó szerződésből eredő kötelezettségeit, az ATEL-nek biztosított elsőbbségi bánásmódhoz kapcsolódó esetleges hátrányos megkülönböztetés akkor is igazolt, ha azt a 2003/54 irányelvvel összeegyeztethetetlennek kell tekinteni.

33 Annak megállapítása érdekében, hogy ezen eset valósul-e meg, meg kell vizsgálni, hogy az ATEL-nek biztosított elsőbbségi hozzáférést a vonatkozó időszakban említett megállapodás hatálya alá tartozónak kell-e tekinteni. Csak ilyen esetben kell azt is megvizsgálni, hogy a Szlovák Köztársaság felbonthatta volna-e a szóban forgó szerződést az említett megállapodás megsértése nélkül.

34 A beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodás – 1. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerint – beruházásokra alkalmazandó, amelyek úgy határozhatók meg, hogy azok „mindenféle vagyont” és különösen „bármilyen, gazdasági értékkel rendelkező teljesítés iránti követeléseket és jogokat” magukban foglalnak.

35 A jelen esetben az ATEL a Krosno (Lengyelország) és Lemes (Szlovákia) közötti szállítóvezeték építési költségei több mint 50%-ának fedezésével e vezetéken meghatározott teljesítmény erejéig átviteli jogot szerezhetett. Másképpen fogalmazva, a SEPS azon kötelezettsége, hogy az ATEL részére annak egyszerű kérésére szállítókapacitást biztosítson, a szóban forgó szállítóvezeték építéséhez az ATEL által vállalt pénzügyi hozzájárulás ellenértékeként szerződésben előírt díjazás részét képezi.

36 E körülmények között az ATEL által szerzett átviteli jog nyilvánvalóan gazdasági értékkel rendelkezik, amennyiben az utóbbi számára meghatározott kapacitás erejéig ahhoz szükséges hozzáférést biztosít a szlovák szállítórendszerhez, hogy Lengyelországban Magyarországon keresztül tudjon villamos energiát értékesíteni.

37 Következésképpen – ahogyan azt a főtanácsnok indítványának 71. pontjában rámutatott – az ATEL által végrehajtott beruházás a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodás 1. cikkének c) pontja értelmében beruházásnak tekinthető, amelyet a Szlovák Köztársaságnak ugyanazon megállapodás 4. cikkének (2) bekezdése alapján védelemben kell részesítenie.

38 Meg kell tehát vizsgálni, hogy a szóban forgó szerződésnek a SEPS általi esetleges felbontása maga után vonja-e – a Szlovák Köztársaság nemzetközi kötelezettségeire tekintettel – az említett megállapodásnak e tagállam általi megsértését.

39 A jelen eset vonatkozásában és a Szlovák Köztársaság állításával ellentétben a Bizottság úgy véli, hogy e szerződés felbontása nem ellentétes sem az említett megállapodásnak a beruházásokkal szemben tanúsítandó tisztességes és méltányos elbánást előíró 4. cikkének (2) bekezdésével, sem pedig e megállapodás 6. cikkével, mivel nem minősül kisajátításnak e rendelkezés értelmében.

40 E vonatkozásban emlékeztetni kell arra, hogy még ha nem is a Bíróság feladata a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodás értelmezése, meg kell vizsgálni azon körülményeket, amelyek lehetővé teszik annak meghatározását, hogy e megállapodás előír-e a Szlovák Köztársaság részére olyan kötelezettséget, amelyet az EK 307. cikk első bekezdése értelmében az EK-Szerződés rendelkezései nem érintenek.

41 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 307. cikk első bekezdésének az a célja, hogy a nemzetközi jog olyan elveivel összhangban, mint amelyek például a szerződések jogáról szóló 1969. május 23-i bécsi egyezmény 30. cikke (4) bekezdésének b) pontjából következnek, egyértelművé tegye, hogy az EK-Szerződés alkalmazása nem érinti az érintett tagállam arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy tiszteletben tartsa harmadik országoknak egy korábban létrejött megállapodásból eredő jogait, valamint hogy teljesítse az abból következő kötelezettségeit (lásd ebben az értelemben a 812/79. sz. Burgoa-ügyben 1980. október 14-én hozott ítélet [EBHT 1980., 2787. o.] 8. pontját).

42 Ezenfelül annak meghatározásához, hogy valamely közösségi norma alkalmazását lehetetlenné teszi-e valamely korábbi nemzetközi egyezmény, meg kell vizsgálni, hogy ez az egyezmény olyan kötelezettségeket ró-e az érintett tagállamra, amelyek végrehajtása az egyezményben részes tagországok által még követelhető (a C-158/91. sz. Levy-ügyben 1993. augusztus 2-án hozott ítélet [EBHT 1993., I-4287. o.] 13. pontja).

43 A Szlovák Köztársaság szerint a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodás megköveteli, hogy hatályban tartsa a SEPS arra vonatkozó kötelezettségét, hogy biztosítsa az ATEL-nek a szóban forgó szerződésben említett szállítóvezetékhez való elsőbbségi hozzáférését.

44 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy a C-62/98. sz., Bizottság kontra Portugália ügyben 2000. július 4-én hozott ítélet (EBHT 2000., I-5171. o.) alapjául szolgáló ügyben a bíróság pontosította, hogy jóllehet a tagállamok az EK 307. cikk keretei között megválaszthatják az annak érdekében meghozandó intézkedéseket, hogy kiküszöböljék

a Közösségbe való belépésüket megelőzően kötött valamely megállapodás és az EK-Szerződés között fennálló valamennyi összeegyeztethetetlenséget, ha a tagállam olyan nehézségekkel szembesül, amelyek lehetetlenné teszik az ilyen megállapodás módosítását, akkor a megállapodás felmondásának kötelezettségét sem lehet kizárni.

45 Ezen ügyben a Bíróság különösen kimondta, hogy az érintett megállapodás kifejezett rendelkezést tartalmazott a felmondás lehetőségére vonatkozóan, és a szerződésnek a Portugál Köztársaság általi felmondása nem volt ellentétes azokkal a jogokkal, amelyeket az Angolai Köztársaság az adott ügyben e megállapodás alapján élvezett (a fent hivatkozott Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 46. pontja).

46 Meg kell azonban állapítani, hogy a szóban forgó szerződés egyáltalán nem tartalmaz a felmondás lehetőségére vonatkozó rendelkezést.

47 A Szlovák Köztársaságnak a szóban forgó szerződésnek a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodás 6. cikkének megfelelő felbontására való lehetőségét illetően rá kell mutatni, hogy e rendelkezés a beruházások széles körű védelmét írja elő, amely nem csupán a közvetlen és közvetett kisajátítási intézkedéseket, hanem a kisajátítással azonos hatású intézkedéseket is lefedi.

48 Következésképpen, amennyiben az ilyen szerződésfelbontás azzal a következménnyel jár, hogy megfosztja az ATEL-t azon díjazástól, amelyet az említett szerződés a Krosno és Lemes közötti szállítóvezeték megépítéséhez nyújtott pénzügyi hozzájárulás ellenértékeként előír, az ilyen intézkedés sérti az ATEL jogait, és ezért a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodás 6. cikke értelmében kisajátítással azonos hatású intézkedésnek minősül.

49 Kétségtelen, hogy az említett 6. cikk szintén foglalkozik a beruházó kisajátítás elleni védelemhez való jogának megsértése esetén járó kártalanítással. Mindazonáltal a kisajátítás esetén fennálló kártalanítási kötelezettség nem jár azzal a hatással, hogy megszüntesse a Szlovák Köztársaság azon kötelezettségét, miszerint ne hozzon kisajátítási intézkedéseket a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodással védett beruházásokkal szemben.

50 Hozzá kell tenni – ahogyan azt a főtanácsnok indítványának 105. pontjában rámutatott –, hogy a Szlovák Köztársaság nem módosíthatja jogalkotás útján a szóban forgó szerződés feltételeit vagy hatásait, illetve nem foszthatja meg azt joghatásaitól. Az olyan szlovák jogszabály, amely érvénytelenné és alkalmazhatatlanná nyilvánítja az átviteli hálózatokhoz elsőbbségi hozzáférést biztosító szerződéseket, egyáltalán nem változtatna azon a tényen, hogy a SEPS-et jogilag továbbra is köti a szerződés. Ezért az egyetlen lehetséges módja annak, hogy a Szlovák Köztársaság eleget tegyen a kötelezettségeinek az, hogy olyan, a SEPS-nek címzett jogszabályt alkot, amely megtiltja számára a szerződés végrehajtását, ami az ATEL által élvezett átviteli jog közvetett kisajátításának minősülne.

51 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy az ATEL-nek biztosított elsőbbségi hozzáférés a beruházások kölcsönös előmozdítására és védelmére vonatkozó megállapodással védett beruházásnak tekinthető, és az EK 307. cikk első bekezdése alapján azt az EK-Szerződés rendelkezési nem érinthetik.

52 E feltételek mellett úgy kell tekinteni, hogy még annak feltételezése esetén is, hogy az ATEL-nek biztosított elsőbbségi hozzáférés nincs összhangban a 2003/54 irányelvvel, azt az EK 307. cikk első bekezdése védelemben részesíti.

53 Következésképpen a Bizottság keresetét el kell utasítani.

A költségekről

54 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Bizottságot, mivel pervesztes lett, a Szlovák Köztársaság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a keresetet elutasítja.

2) A Bíróság az Európai Bizottságot kötelezi a költségek viselésére.

Aláírások